

Dezyderat nr 63

Komisji do Spraw Petycji do Prezesa Rady Ministrów

w sprawie zmiany obowiązującego ustawodawstwa dotyczącego orzekania
o wykonywaniu władzy rodzicielskiej oraz egzekwowania orzeczeń sądowych
w tym zakresie
z dnia 7 grudnia 2017 r.

Komisja do Spraw Petycji, na posiedzeniu w dniu 14 września 2017 r., rozpatrzyła petycję wielokrotną w sprawie zmiany ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. z 2017 r. poz. 2204), ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2015 r. poz. 1094 ze zm.), ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682) oraz ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1822 ze zm.) (BKSP-145-209/17).

W petycji zawarte są trzy postulaty:

- 1) wprowadzenie karalności za incydentalne albo uporczywe utrudnianie lub uniemożliwianie kontaktów lub sprawowania opieki nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na swój stan psychiczny lub fizyczny, poprzez dodanie odpowiednio przepisów Kodeksu wykroczeń (dodanie art. 106¹ par. 1 i 2) lub Kodeksu karnego (w ramach art. 207 dodanie par. 4, 5 i 6);
- 2) priorytetowe orzekanie przez sądy opieki naprzemiennej poprzez zmianę przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (art. 58 par. 1a, art. 107 par. 2);
- 3) dookreślenie zabezpieczenia w zakresie roztoczenia pieczy nad małoletnimi dziećmi w postaci naprzemiennego zamieszkiwania z każdym z rodziców w porównywalnych okresach, poprzez dodanie

przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (w art. 756¹ dodanie par. 1 i 2).

Autorzy petycji po raz kolejny zwracają się do Komisji do Spraw Petycji z wnioskami dotyczącymi problemu alienacji rodzicielskiej. Ponieważ ich żądania wykraczają poza zmiany prawne dotyczące wprowadzenia ustawowego prawa dziecka do wychowania przez oboje rodziców i odnoszą się już do nakładania kar w postaci aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny za łamanie tego prawa, można wysunąć wnioski, że w praktyce stosowania prawa nic się nie zmienia, przez co sytuacja wielu rodzin po rozwodzie, a zwłaszcza dzieci, będących największymi ofiarami dramatu rozvodu, jest w Polsce w dalszym ciągu tragiczna i – co najgorsze – nie ulega poprawie mimo licznych interwencji.

W związku z powyższym Komisja zwraca się o ocenę wskazanej problematyki oraz udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jak Rząd ocenia stosowane dziś środki, mające na celu przeciwdziałanie utrudnieniu kontaktów dziecka z obojgiem rodziców?
2. Jak Rząd ocenia funkcjonowanie opieki naprzemiennej, a więc ile osób o nią występuje, jak często jest ona orzekana i jak jest realizowana? Jaka jest ocena sytuacji, w których opieka naprzemienna jest stosowana?
3. Czy rozważane są inne działania w zakresie ochrony praw dziecka w zakresie kontaktu z obojgiem rodziców?
4. Czy po zeszłorocznym dezyderacie udało się wprowadzić nowe rozwiązania i zmiany w prawie rodzinnym? Jeśli tak, to jakie? Komisja wnioskowała o wprowadzenie takich rozwiązań, jak: upowszechnianie opieki naprzemiennej w powiązaniu z powszechnie dostępnym i profesjonalnym wsparciem prawno-motywacyjno-terapeutycznym, odpowiednie programy edukacyjne dla przyszłych rodziców, pracowników socjalnych, sędziów,

biegłych i kuratorów sądowych, psychologów, mediatorów, policjantów i nauczycieli.

5. Czy zdaniem Rządu możliwe jest przyspieszenie pracy sądów, szczególnie w sprawach dotyczących dzieci, tak by sprawną decyzyjnością i nieodwlekaniem w czasie rozwiązań problemów alienacji nie doprowadzać do sytuacji, w której konieczna będzie wzmożona karalność stron utrudniających realizację prawa dziecka do kontaktu z obojgiem rodziców?

Ze względu na problematykę wykraczającą poza zadania poszczególnych resortów, w szczególności Ministra Sprawiedliwości, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Komisja kieruje dezyderat do Prezesa Rady Ministrów.

Przewodniczący Komisji

/-/ Sławomir Jan Piechota